

Az alkotmányos rendszer megszilárdításának következményei

1) A párizsi felkelés következményei

- július 14. a forradalom első napja
 - Párizsban községtanácsot és polgármestert választanak → lezajlott egész Franciaországban = **„városok forradalma”**
- fegyveres nemzetőrség alakul (parancsnoka La Fayette)
- létbizonytalanság érzése = **„nagy félelem”**
 - falvak fegyverkeztek (vidéki udvarházak ellen)
 - a parasztok elsősorban a megnövekedett szolgáltatások miatt lázadtak (égő kastélyok, levéltárak, régi kötelezettségek, szerződések)
- **1789. augusztus 4/5. éjszaka**
 - a nemesek lemondanak előjogaikról
- 1789. augusztus 26. kihirdették az **Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozatát**
 - francia alkotmány bevezetője

2) Az „asszonyok menete”

- XVI. Lajos megtagadta a határozatok szentesítését (az ellátás nem javult)
- király zsoldosai Párizsban
- rémhírek: a király tivornyázik Versailles-ban
- 1789. október 5. **nők menete** Párizsból Versailles-ba → a tüntetők bevonultak a királyi palotába (+nemzetőrség)
- a király családjával Párizsba jött
- a nemzetgyűlés Párizsba költözött
- XVI. Lajos elfogadta a változásokat
- a pénzügyi válság nem szűnt meg → a parasztság nem hajlandó adót fizetni → egyházi javak nemzeti tulajdonba vétele
 - az egyházi birtokot áruba bocsátották = ún. **assignata** (hiteljegy)
 - földbirtokra lehetett váltani
 - papírpénzzé vált
 - infláció
- 1791. polgári liberális **alkotmány** megszületése
 - alkotmányos monarchia angol mintára
- a király éjszaka álruhában, családjával együtt megszökött Párizsból → felismerték
- 1791. június 25. a király „visszakullogott” Párizsba (katonák néma sorfala) = **a monarchia „temetési menete”**
- a bizalom csökkent
- sansculotte-ok tüntetése a Mars-mezőn (iparos, munkás, „nincs térdnadrágja”)
- a nemzetőrség kivonult → közáporral fogadták → a nemzetőrség sortüzet adott le
- **1791. pillniti nyilatkozat**
 - a porosz király és a Habsburg uralkodó beavatkozással fenyegette meg a franciákat

tk. 27. o. Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata (!!)

„I. Minden ember **szabadnak** és jogokban **egyenlőnek** születik és marad [...]

III. Minden szuverenitás elve természeténél fogva a nemzetben lakozik; sem testület, sem egyén nem gyakorolhat hatalmat, ha (az) nem határozottan tőle ered.[népszuverenitás, Rousseau]

IV. A szabadság annyit jelent, hogy mindent szabad, ami másnak nem árt.

VI. A törvény a közakarat kifejezése; alkotásában minden polgárnak joga van személyesen vagy képviselői révén közreműködni [...]

IX. Mindaddig, amíg bűnössé nem nyilvánítják, minden ember ártatlannak vélelmezendő.

X. Senkit meggyőződése, vallási s egyéb nézetei miatt háborgatni nem szabad, feltéve, hogy e meggyőződés s e nézetek megnyilvánulása a törvényes rendet nem sérti.

XI. A gondolatok és vélemények szabad közlése az embernek egyik legértékesebb joga; ennél fogva minden polgár szabadon szólhat, írhat s nyomtathat ki bármit, felelősséggel [...]

XVII. Tulajdonától - lévén a tulajdonjog szent és sérthetetlen - senki meg nem fosztható, legfeljebb csakis oly esetekben, amikor ezt a közösség érdekéből fakadó nyilvánvaló és törvényes úton megállapított szükségesség követeli meg - ám ekkor is csak igazságos és előzetes kártalanítás fejében.”

tk. 30. o. Pillnitzai nyilatkozat, 1791. augusztus 27.